

Foruzaletasuna, autonomismoa..., ez da nazionalismoa

SABINO Aranaren nazionalistek eza-
gutu behar ditugu euskal fo-
ruzaletasunaren erreibindikazioak, uneoro
jakin dezagun non amaitzen den foruen mu-
ga eta non hasten den nazionalismoarena.

Uste dut hori garrantzitsua dela euskal
nazionalismoarentzako, foruzaletasunean
oinarritutako politika ekiditeko, naziona-
lista delakoan.

Euskal nazionalismoak argi eduki behar
du zein den bere egiteko nazionalista, ezin
bait gara solairuz erraz nahastu, foruzaleek
erabilitako ate eta eskailera berdinetatik pa-
sa behar izanda.

Sabino Aranak nazionalismoaren solai-
rura iristeko, foruzaletasunaren atea eta es-
kailerak erabili zituen, baina argi utzita na-
zionalismoaren solairuaren ondoren, Euz-
kadiren teilatua sartzen dela, euskaldunon
aberri bakarria izateagatik.

Nazionalista eta foruzale baten arteko
desberdintasuna da, nazionalistaren aberria
Euzkadi dela eta bere egitekoa herriaren
independentziaren alde borrokatzea.

Hala ere, foruzaleen borroka Euskal He-
rriak betidanik izan dituen «pribilegio»,
usuario eta ohiturei eustean oinarritzen da,
baina aberria Espainia du.

Sabino Aranak euskal nazionalismoa sor-
tu zuen garaian, bazeuden Euzkadin Euskal
Herriko autonomiaren alde borrokatzen
zuten alderdi foruzaleak, baina gauza bat da
erreibindikazio euskaltzaleak eta oso bes-
telakoak Euzkadiren independentzia lor-
tzeko bideratutako erreibindikazio nazio-
nalistak.

Sabinok ez zuen sortu EAJ, erakusteko
euskaldunak etnia bat zirela, inguruko he-
rrietako arrazetatik desberdina zen, hori ba-
zekien edo horren intuizioa bazuen Euskal
Herriak.

Sabino jaio aurretik, Euskal Herrian ba-
zeuden alderdiak, Espainiaren batasunaren
barruan bereiztasun horri eusteko borroka-
tzen zutenak.

Sabinok ekarritako gauza berria eta ga-
rrantzitsuena zen, aberriarenganako kon-
tzentzia sortzen jakin zuela Euskal Herrian,
alegia, Euzkadi dela euskaldunon aberria eta
baduela autogobernurako eskubidea beste
herrien agindupean egon gabe.

Era berean, alderdi nazionalista sortu
zuen Euskal Herriari dagozkion eskubide
horiek eta balore historiko guztiak lehengo-
ratzeko.

Beraz, Sabino Aranaren nazionalista
izango da soilik, ezaugarri horiek dituen
pertsona, alegia, bere errealitate etnikoaren
jabe izan eta Euzkadiren Nazio Subirano-
tasuna berreskuratzeko borrokarako prest

dagoena. Horri buruz Sabinok honako hau
dio: «Autonomiaz hitzegiten den toki guz-
tietan, autonomia partzialaz dihardute eta ez
perfektoaz; ez independentzia politikoaz,
Euskal Herriak betidanik izan zuena, eta es-
kubide hori ematen ez diona Alderdi Karlis-
tak...»

Autonomia nazio baten barruan goiko bo-
tere batek ezartzen du; independentzia exis-
titzen da nazio desberdinetan eta botere po-
litiko desberdinen artean. Autonomiak kon-
taezinak diren mailak ditu; independentzia
bakarra eta sinplea da.

«Alderdi karlista, integrista eta euskale-
rriakoa espainolistak dira, eta beraz, Euzka-
diren arerioak. Alderdi nazionalistak ez du
inoiz Euzkadiren arerioak direnekin aliatu
edo elkartu behar. Alderdi nazionalista hori
Aberria askatzeagatik sortu da eta bere hel-
burua horixe da: eta alderdi espainolistekin
aliatutako unean utzi egiten dio abertzale
izateari.»

Foruzaleei nazionalismoa suntsitzeko
beharrezkoa zaie kareta separatistarekin
mozorrotzea.

Joaten dira Gernikako Arbolara eta han
botatzen dituzte ukitu separatistak dituzten
diskurtsoak, nazionalistaz moztortzen di-
ra, beraien konkistak zabaltzeko, eta bururik
gabeko jende xehea kolorerik, usairik, zapo-
rerik eta mugarik gabeko erregionalismora
erakartzeko.

Guk uste dugu politika karlista, edozein
espainolista bezain kaltegarria dela Euzka-
dientzat.

Foruzale deitutako euskaldun bat dagoen
tokian, bere aberria ezagutzen ez duen eus-
kalduna dago; Euskal Herrian, azken finean,
ohizko konstituzioei foru izena ematen zaien
bitartean, eta euskaldunak foruzaleak dei-
tzen diren bitartean, Espainiak ez dio zertan
beldurrik izan behar hain jabari baliotsuen
galerari, izan ere, euskaldunen obraz, amai-
tuta geratu da bere konkista eta aseguratuta
horren jabetza.

Sabinok uste osoa izan zuen, Euzkadiren
areriorik handienak foruzaleak zirela, euskal
Haritzari adar espainolistak txertatzeagatik,
herria lo eratzeko; euskaldunei horrela ken-
du erazi zieten, benetako askatasuna lortze-
ko nahi oro.

Sabino Aranaren arabera: «Politikoki,
hain da latza Euskal Herriaren beheakada,
hain orokorra bere doilorkeria, ez dela
egongo munduan berarekin pareka daite-
keen arrazarik.

Hemen ignoratu egiten da zein den gure
aberria; ignoratu zein den gure arraza. Gure
nazionalitatearen kontzentzia hutsaren hu-
rreragoa da; ez dakigu zer izan garen; ez da-

kigu zer izateko eskubidea dugun... Eta fe-
nomeno larriagoa da, menperatzaileari aur-
pegira botatzea, horretarako garaia iritsi ba-
litz, ez bere handinahia eta injustizia, gure
arrazarekiko desnaturalizazio eta doilorker-
ria baizik.

Herri euskerianoa gaur egun Espainiaren
menpe badago, bere errua da. Berak baino
jabetza gehiago duen inori buruz ezin esan
daiteke: «atzerriaren esklabu den herriak,
merezia du pairatzen duen esklabutza».

Gure arrazaren okerra, gure esklabutza
lotsagarriaren arrazoa, gure arraza bereko
seme-alabetan dago.

Aintzina gure gurasoetan zegoen; gaur
egun gure anai-arrebetan.

Sabino Aranak gure herriari duela ehun
urte egin epaia, gaur egunera ekar daiteke,
silaba bakar bat bera ere kendu gabe.

Euzkadik dituen areriorik arriskutsuenak
ez dira politika espainolistak, Euzkadiren
areriorik arriskutsuenak «nazionalistak»
deitutakoak dira, eta nazionalistentzat bitar-
tekoa dena jarri dute helburu nagusitzat, hala
nola, forua edo estatutua.

«Nazionalista» konsziente edo inkons-
ziente mota hori da, espainolek azken ga-
raiotan fabrikatutako Troyako zaldi arraza-
rik garbiena, eta sozialistak benetako adi-
tuak dira lan horietan, Azañak nazionalis-
moaren aurka borrokatzeko taktika marraztu
zuenetik eta Espainiako Gorteetan 1933an
adierazi hitz horiekin.

Ez dago nazionalismoaren aurkako borro-
karik. Nazionalismoa herri guztietan bere
terrenoan loretzen den landarea da, edo lo-
retuko da baldin eta berezko eginkortasunik
badu, *barneko bizitza propiorik*, eta hil
egingo da ez badu. Horren atzetik ibiltzea
alferrikakoa da, orduan indartzen bait da.

Benetan uste dut gure herria bere senti-
bilitate nazionalista galtzen ari dela; gainera,
egun Sabinoren nazionalismoak une larriak
bizi ditu eta berehala erremedioak jartzen ez
baditugu, desagertzeko zorian izango da.

Nazionalistek dugu erantzuna; gure Abe-
rriarenganako maitasuna galdu badugu eta
berdin bazaigu aberria desagertzea, jarrai
dezagun lasai lozorroan; baina gure gorpu-
tzean geratzen bada txingar Sabinianorik,
ekin dezagun lanean gizaki lez dagokigun
ahalegin guztiarekin, gure herria berriro be-
netako askatasunaren bidean jartzeko, *Euz-
kadiren Nazio Subiranotasun osoa* baino
izan ezin daitekeena.

VALENTIN HERRAN

ENPRESARIA

*Erredazioan itzulita

BERRIAK ZIRI

EMILIO BARBERA
Euskal Herriko Unibertsitateko
errektorea
EL DIARIO VASCO
1991-VII-22

«Ezin da
erabili Euskal Herriko Unibertsitatea
Gobernua kolokan jartzeko»

INAKI MARTINEZ
Lehen ETA-pmkoa izandakoa
eta orain PSOEkoa
EGIN
1991-VII-22

«Nire
esperientziak esaten dit
negoziaketak ondo atera daitezkeela,
bi aldeek eseri eta ondo ulertzen
badituzte bakoitzaren mugak eta are
gehiago bestearenak»

J.M. GOIBURU
ETA-pmko buruzagi ohia
EL MUNDO
1991-VII-22

«ETAren
hasierako KAS alternatiba
Gernikako Estatutua da»

NELSON MANDELA
Afrikako Kongresu
Nazionalako buruzagia
EL PAIS
1991-VII-22

«Apartheida ez
da amaitu. Hori dela eta Europako
komunitateari eskatzen diot zigorrak
ez kentzeko oraindik»

ZAKILIXUT

© Olariagak

